

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Broj: 01-02-36/01
Tomislavgrad, 16. svibnja 2001. god.

Predsjednik Skupštine
Drago Stanić

* * *

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Na temelju članka 25. stavka 7. Zakona o trgovini ("Narodne novine Hercegbosanske županije", br. 13/00) ministar gospodarstva donosi

PRAVILNIK

o obliku i načinu vođenja trgovačke knjige

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se oblik, sadržaj i način vođenja posebne evidencije koju je trgovac dužan voditi u trgovini na veliko i trgovini na malo.

I – TRGOVINA NA MALO

1. Opće odredbe

Članak 2.

Pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje trgovine na malo te druge pravne i fizičke osobe koje prodaju svoje proizvode na malo (u daljnjem tekstu: trgovac) dužne su voditi Trgovačku knjigu na malo (u daljnjem tekstu: "Trgovačka knjiga") koja sadrži podatke o nabavi, prodaji robe i obavljenim trgovačkim uslugama.

Iznimno, obveza iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na fizičke osobe, koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom kad svoje proizvode prodaju na malo.

Članak 3.

Trgovačku knjigu trgovac je dužan voditi posebno za svaku prodavaonicu odnosno za svako stalno prodajno mjesto izvan prodavaonice.

Za prodajni objekt koji ima više odjela trgovac je dužan voditi Trgovačku knjigu za svaki odjel posebno.

Za prodaju robe izvan prodavaonica koja se obavlja putem pošte, putem automata, putem televizije i kataloga trgovac vodi Trgovačku knjigu u

prodavaonici koja je zadužena za tu robu, odnosno svom sjedištu.

Za izdvojeno prodajno mjesto izvan prodavaonice (na klupama izvan tržnice, u prostorijama kupca posredstvom akvizitera, putem pokretnih prodavača i sl.), uz vođenje Trgovačke knjige u prodavaonici odnosno sjedištu trgovca, na prodajnom mjestu trgovac je dužan osigurati kopiju primke - zaduženja za tu robu.

Članak 4.

Trgovačka knjiga mora biti uvezana. Svaka stranica uvezane knjige mora biti označena rednim brojem.

Prije početka knjiženja Trgovačka knjiga mora biti ovjerena od trgovca i nadležnog tijela tržišne inspekcije na čijem području posluje prodavaonica odnosno na čijem području se nalazi prodajno mjesto.

Ako Trgovačka knjiga nije ovjerena u skladu s odredbama iz stavka 2. ovog članka smatra se da se evidencija ne vodi.

Trgovačka knjiga vodi se za svaku poslovnu godinu. Pod poslovnom godinom podrazumijeva se kalendarska godina.

Članak 5.

Trgovačka knjiga vodi se ažurno, kronološkim redom nastanka događaja i po načelima urednosti i točnosti.

Knjiženje u Trgovačkoj knjizi obavlja se ručno na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava o nabavci i prodaji robe te drugih promjena (ulazna kalkulacija na osnovu računa, otpremnice, dostavnice, na temelju vrpce registar blagajne, paragon bloka, zapisnika o promjeni cijena, manjkovima i dr.).

Trgovačka knjiga i dokumentacija na temelju koje je obavljeno knjiženje moraju se nalaziti u prodavaonici odnosno na prodajnom mjestu za vrijeme radnog vremena, ako ovim Pravilnikom nije određeno drukčije.

Prije početka radnog vremena prodajnog objekta trgovac je dužan evidentirati u Trgovačku knjigu sve poslovne promjene nastale prethodnog radnog dana.

Članak 6.

Evidencija o zaduženju prodajnog mjesta i izvršenoj prodaji može se voditi i automatski, putem računala koje se nalazi u prodavaonici odnosno na prodajnom mjestu, bez posebne ovjere listo-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

va podataka od strane nadležnog tijela tržišne inspekcije.

Trgovac koji evidenciju obavlja na način iz stavka 1. ovog članka dužan je najmanje jednom tjedno izvršiti izlistavanje podataka, ovjeriti i u uz potpis odgovorne osobe kronološki ih posložiti u zaseban registar.

Tjedan iz prethodnog stavka utvrđuje se u skladu s poreznim propisima u smislu utvrđivanja tjednog prometa i obračuna poreznih obveza.

Radi dostupnosti podataka, trgovac je na zahtjev nadležnog inspektora u tijeku kontrole dužan izlistati podatke koji se vode u računalu i mimo obveze utvrđene stavkom 2. ovog članka.

2. Sadržaj i način vođenja Trgovačke knjige (Obrazac TKM)

Članak 7.

Evidencija iz članka 5. ovog Pravilnika vodi se na obrascu TKM čiji je obvezan sadržaj tiskan uz ovaj Pravilnik.

Podaci u Trgovačku knjigu upisuju se na sljedeći način:

- stupac 1: redni broj
- stupac 2: datum upisa dokumenta,
- stupac 3: naziv i broj dokumenta o ulazu-zaduženju, odnosno izlazu-razduženju robe i o drugim promjenama koje se odnose na ukupno zaduženje odnosno razduženje robe,
- stupac 4: prodajna vrijednosti nabavljene-zadužene robe bez ukalkuliranog poreza na promet
- stupac 5: iznos ukupno ukalkuliranog poreza na promet
- stupac 6: ukupna vrijednost ulaza-zaduženja robe po prodajnoj cijeni. (zbroy iznosa iz stupca 4. i stupca 5.)
- stupac 7: iznos vrijednosti prodane robe za svaki dan (na temelju iznosa dnevnog prometa evidentiranog na kontrolnoj vrpici registar blagajne ili zbroja pojedinačno izdanih računa - paragon blokova).

U stupce 4, 5 i 6 analogno se upisuju i podaci o iznosima za koje se povećava odnosno smanjuje vrijednost zadužene robe na temelju promjene cijene robe (neovisno o razlogu: promjene stope poreza, marže ili dr.) i to na temelju zapisnika koji sadrži:

- a) naziv i sjedište trgovca
- b) naziv i sjedište prodajnog objekta
- c) redni broj i datum sastavljanja zapisnika
- d) naziv robe, količinu, staru i novu prodajnu cijenu bez poreza i s porezom, ukupan iznos prodajne vrijednosti robe i ukalkuliranog poreza koji se povećava odnosno smanjuje

e) potpis odgovorne osobe i pečat trgovca.

Na temelju sastavljenog zapisnika za iznos koji se povećava obavlja se knjiženje kao i pri ulazu (zaduženje robe), a za iznos koji se smanjuje obavlja se storniranje putem "crvenog storna" - ispisivanje iznosa koji se uokviruju. Pri zbrajanju uokvireni iznosi se oduzimaju od ukupnog zbroja.

U stupce 4, 5 i 6 analogno se upisuju i podaci o povratu robe, manjku, otpisu robe i dr. i to na temelju vjerodostojnih dokumenata (povratnice, zapisnika o inventurnim razlikama, odluke o otpisu i dr.).

U Trgovačkoj knjizi zbrajaju se iznosi na svakoj stranici i tako zbrojeni iznos prenosi na sljedeću stranicu kao donos s prethodne stranice.

Trgovačka knjiga zaključuje se za svaku poslovnu godinu, a krajnji saldo iskazanog stanja vrijednosti robe prenosi se u iduću godinu.

Članak 8.

Evidencija iz članka 6. ovog Pravilnika smatrat će se urednim vođenjem Trgovačke knjige ukoliko osigurava podatke i vodi se na način propisan člankom 7. stavkom 2. do 7. ovog Pravilnika.

Članak 9.

Dokumentacija na temelju koje se obavlja knjiženje ulaza-zaduženja u Trgovačkoj knjizi (ulazna kalkulacija, zaduženje, zapisnik o povećanju-smanjenju cijena, povratnica, zapisnik o otpisu, inventura robe, zapisnik o inventurnim razlikama i sl.), te autentični dokumenti na temelju kojih se evidentira prodaja robe (kontrolna traka registar blagajne, rekapitulacija dnevnog prometa PC-kase po računima i tarifnim brojevima, paragon blokovi i sl.) sastavni su dio Trgovačke knjige.

Članak 10.

Trgovac može uz podatke propisane ovim Pravilnikom u Trgovačku knjigu unositi i druge podatke radi praćenja svog poslovanja.

3. Ostale obveze u vođenju evidencije u maloprodaji

Članak 11.

Uz oznaku cijene robe izložene prodaji ili pripremljene za prodaju u prodajnom objektu - prodajnom mjestu mora se u vidu razlomka označiti redni broj iz kolone 1. i godina Trgovačke knjige u koju je upisana isprava o zaduženju odnosno promjeni cijene robe.

Članak 12.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Trgovačka knjiga i dokumentacija temeljem koje je obavljeno knjiženje moraju se čuvati najmanje 3 godine, računajući od poslovne godine na koju se odnose.

Članak 13.

Trgovac koji je na temelju ovog Pravilnika dužan voditi Trgovačku knjigu dužan je kupcu izdati račun za svaku pojedinačnu prodaju.

II- TRGOVINA NA VELIKO**1. Sadržaj i način vođenja Trgovačke knjige na veliko
(Obrazac TKV)****Članak 14.**

Trgovac na veliko odnosno proizvođač koji na prodajnom mjestu ne vodi kompletnu računovodstvenu evidenciju o nabavi-zaduženju odnosno prodaji robe dužan je na tom prodajnom mjestu voditi Trgovačku knjigu na veliko.

Trgovačka knjiga vodi se ažurno, kronološkim redom nastanka događaja i po načelima urednosti i točnosti.

Knjiženje u Trgovačkoj knjizi na veliko obavlja se na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava o nabavci –zaduženju i prodaji robe te drugih promjena (povrata robe, promjene cijena, razlike po inventurama i dr.) koje čine njen sastavni dio.

Trgovačka knjiga na veliko i dokumentacija na temelju koje je obavljeno knjiženje moraju se nalaziti na prodajnom mjestu za vrijeme radnog vremena.

Članak 15.

Trgovac na veliko odnosno proizvođač koji sa svog veleprodajnog skladišta, pored veleprodaje obavlja i prodaju robe na malo, dužan je voditi zasebnu evidenciju za takvu robu, tj. Trgovačku knjigu na malo sukladno odredbama ovog Pravilnika uz istovremeno razduženje veleprodaje.

Članak 16.

Trgovačka knjiga na veliko vodi se ručno na obrascu TKV čiji je obvezan sadržaj tiskan uz ovaj Pravilnik.

Podaci u Trgovačku knjigu na veliko upisuju se na sljedeći način:

- stupac 1: redni broj
- stupac 2: datum upisa dokumenta,
- stupac 3: naziv i broj dokumenta na temelju kojeg se vrši evidencija,

- stupac 4: prodajna vrijednosti nabavljene-zadužene robe bez ukalkuliranog poreza na promet
- stupac 5: vrijednosti prodane robe bez obračunatog poreza na promet
- stupac 6: porez na promet (ako se prodaja vrši uz obračun poreza na promet)
- stupac 7: ukupna prodajna vrijednost robe (zbroj stupaca 5. i 6.)

U stupce 4, 5 i 6 analogno se upisuju i podaci o iznosima za koje se povećava odnosno smanjuje vrijednost zadužene robe na temelju razduženja po osnovu prodaje na malo, povrata robe, promjena cijene robe, razlika po inventuri i dr.

Članak 17.

Trgovačka knjiga na veliko mora biti uvezana. Svaka stranica uvezane knjige je označena rednim brojem.

Trgovačka knjiga na veliko mora biti ovjerena pečatom trgovca i potpisom odgovorne osobe.

Podaci uneseni u Trgovačku knjigu na veliko u potpunosti moraju biti usklađeni s računovodstvenom evidencijom koju trgovac vodi u svom sjedištu.

Članak 18.

Evidencija o nabavi i izvršenoj prodaji može se voditi i automatski, putem računala koje se nalazi na prodajnom mjestu ukoliko takva evidencija osigurava podatke propisane člankom 16. stavkom 2. i 3. ovog Pravilnika.

Trgovac koji evidenciju obavlja na način iz stavka 1. ovog članka dužan je najmanje jednom tjedno izvršiti izlistavanje podataka, ovjeriti i u uz potpis odgovorne osobe kronološki ih posložiti u zaseban registar.

Radi dostupnosti podataka, trgovac je na zahtjev nadležnog inspektora u tijeku kontrole dužan izlistati podatke koji se vode u računalu i mimo obveze utvrđene stavkom 2. ovog članka.

**III- PRIJELAZNE I ZAVRŠNE
ODREDBE****Članak 19.**

Evidencije propisane ovim Pravilnikom a koje se odnose na Trgovačku knjigu na malo mogu se nastaviti voditi na postojećim obrascima TKM ukoliko su u skladu s odredbama ovog Pravilnika.

Trgovac na veliko odnosno proizvođač koji je sukladno odredbama ovog Pravilnika dužan voditi

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Trgovačku knjigu na veliko dužan je uskladiti svoju evidenciju s odredbama ovog Pravilnika najkasnije

Obrazac TKM

Naziv i sjedište pravne-fizičke osobe

Naziv, broj i sjedište prodavaonice-prodajnog mjesta

TRGOVAČKA KNJIGA NA MALO ZA _____ GODINU

Red. broj	Datum knjiženja	Opis knjiženja	Nabava robe			Prodaja robe
			Prodajna vrijednost bez poreza na promet	Iznos poreza na promet	Prodajna vrijednost sa porezom na promet (4+5)	Vrijednost prodane robe
1	2	3	4	5	6	7

Odgovorna osoba

Obrazac TKV

Naziv i sjedište pravne

Naziv, broj i sjedište prodajnog mjesta

TRGOVAČKA KNJIGA NA VELIKO ZA _____ GODINU

Red. broj	Datum knjiženja	Opis knjiženja	Nabava robe	Prodaja robe		
			Veleprodajna vrijednost robe (bez poreza)	Prodajna vrijednost bez poreza na promet	Iznos zaračunatog poreza na promet	Prodajna vrijednost sa porezom na promet (5+6)
1	2	3	4	5	6	7

Odgovorna osoba

do 01. lipnja 2001. godine. Kao početno stanje u obrazac TKV unose se podaci po periodičnom obračunu sa stanjem 30.svibnja 2001. godine.

Članak 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
 Ministarstvo gospodarstva
 Broj: 05-30-51/01
 Livno, 29. travnja 2001. god.

Ministar